

Finansijski izvještaji za godinu koja se završava 31. decembra 2024.godine i Izvještaj nezavisnog revizora

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboј

SADRŽAJ

Izvještaj nezavisnog revizora	4
Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2024. godine	7
Bilans stanja na dan 31.12.2024. godine	8
Izvještaj o tokovima gotovine za period 01.01 - 31.12.2024. godine	9
Izvještaj o promjenama u kapitalu za period 01.01- 31.12.2024. godine.....	10
1. Osnovni podaci o društvu	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	17
4. Značajne računovodstvene procjene.....	22
5. Korekcija finansijskih izvještaja	24
6. Prihodi od pruženih usluga	27
7. Ostali poslovni prihodi	28
8. Troškovi materijala	28
9. Troškovi goriva i energije.....	29
10. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda	29
11. Troškovi proizvodnih usluga.....	30
12. Troškovi amortizacije i rezervisanja	31
13. Nematerijalni troškovi.....	31
14. Finansijski rashodi.....	32
15. Ostali prihodi i dobici	32
16. Ostali rashodi i gubici.....	33
17. Porez na dobit.....	33
18. Nekretnine, postrojenja i oprema	34
19. Zalihe i datí avansi	36
20. Kratkoročna potraživanja	37
21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	39
22. Porez na dodatu vrijednost	39
23. Kratkoročna razgraničenja	40
24. Kapital	40
25. Dugoročna rezervisanja	41
26. Dugoročni krediti	41
27. Razgraničeni prihodi i primljene donacije.....	43
28. Kratkoročne finansijske obaveze	43
29. Obaveze iz poslovanja.....	44
30. Obaveze za plate i naknade plata	45
31. Vanbilansna evidencija	45
32. Transakcije sa povezanim licima.....	46
33. Upravljanje finansijskim rizicima.....	46
34. Potencijalne obaveze.....	48
35. Događaji nakon datuma izvještavanja.....	48
36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	48

Odgovornost rukovodstva i Uprave Društva za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja

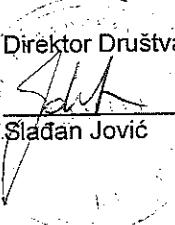
Rukovodstvo Društva dužno je pripremiti godišnje finansijske izvještaje, koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Društva, te rezultata njegovog poslovanja i novčanog toka u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje godišnjih finansijskih izvještaja. Rukovodstvo i Upravni odbor ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Društva, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Rukovodstvo je odgovorno za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje pojedinačnih finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja.

Godišnji finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2024. prikazani na stranama od 5 do 59, odobreni su od strane Uprave dana 04. marta 2025. godine.

Za i u ime Rukovodstva:

Direktor Društva
Slaviša Jović

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vase Pelagića 2/I
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Upravi i vlasnicima Željeznice Republike Srpske a.d. Banja Luka

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Željeznice Republike Srpske a.d. Doboј (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku „Osnova za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijsku poziciju Društva na dan 31.12.2024.godine, njenu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Društvo je u okviru dugoročnih rezervisanja iskazalo rezervisanja za zatezne kamate po osnovu neblagovremenog izmirenja obaveze po kreditima koji su bili predmet restrukturiranja u iznosu od 35.584.650 KM. Rješenjem Centralnog registra HOV br.01-15038/2 od 11.09.2024. godine izvršena je konverzija navedenih kredita u kapital. Konverzijom obaveza po osnovu kredita u kapital, Vlada Republike Srpske je isknjižila obračunate zatezne kamate po kreditima koji su bili predmet restrukturiranja, te su dugoročna rezervisanja Društva precijenjena u iznosu od 34.800.932 KM.

Obaveze po kreditu Svjetske banke, a prema Vladi Republike Srpske, potcijenjene su u iznosu od 4.230.748 KM, dok su obaveze za kamate na navedene kredite potcijenjene u iznosu od 679.631 KM. Precijenjena dugoročna rezervisanja, te potcijenjene obaveze po kreditima i kamatama imale su za posljedicu niže iskazan kapital u visini od 29.890.553 KM.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formirajući našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izuvez pitanja koja su navedena u paragrafu Osnova za mišljenje s rezervom, nemamo drugih ključnih revizijskih pitanja za objavljivanja u našem izvještaju.

Ključno pitanje revizije:	Primjenjene procedure revizije
<p>Prihod od pruženih usluga (napomena 6)</p> <p>Prihodi od pruženih usluga u 2024. godini su odabrani kao ključno pitanje zato što postoji rizik ne priznavanja prihoda od pruženih usluga od strane Društva, kao i rizik iskazivanja prihoda u periodu u kome nisu nastali, te je važan parametar za ocjenu uspješnosti poslovanja Društva.</p> <p>MRS prepostavljaju da postoji rizik uslijed prevare u pogledu priznavanje prihoda u okviru svakog revizijskog angažmana, kao i evidentiranje prihoda na pravilan način.</p> <p>Povezane računovodstvene politike, mišljenja i procjene su prikazani u Napomeni 3 priloženih finansijskih izvještaja.</p>	<p>Naše procedure su uključivale sljedeće postupke:</p> <p>U okviru revizijskih procedura izvršili smo testiranje internih kontrola ustanovljenih od strane Društva, u vezi priznavanja i evidentiranja prihoda, kako bismo odredili obim potrebnih testiranja:</p> <p>Sproveli smo analitičke procedure i identifikovali značajna povećanja/smanjenja u odnosu na prethodni period;</p> <p>Na bazi uzorka sproveli smo testove detalja za prihode od pruženih usluga;</p> <p>Na bazi uzorka izvršili smo usaglašavanje potraživanja;</p> <p>Na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od pruženih usluga, kao što je poštovanje definisanih uslova iz potpisanih ugovora sa kupcima, kao i provjeru priznavanja prihoda u periodu u kom su stvarno nastali;</p> <p>Provjerili smo dosljednost primjene politike za priznavanje prihoda tako što smo preispitali računovodstvenu politiku za različite izvore prihoda Preduzeća.</p>

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namijerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenoš korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenoš korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo rukovodstvu Društva izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koje se može razumno prepostaviti da utiću na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena rukovodstvu Društva, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja.

Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice буду veće nego koristi od takve obavijesti.

Partner na revizorskem angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Aleksandar Džombić, Ovlašteni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka d.o.o.
Banja Luka, 23. maj 2025. godine

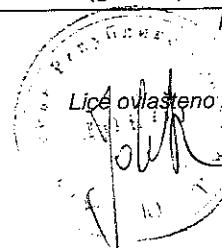
Isidora Džombić
Managing Partner – Director
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Aleksandar Džombić
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2024. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2024. u KM	2023. u KM	2022. u KM
<i>Korigovano</i>				
Poslovni prihodi				
Prihodi od pruženih usluga	6	32.441.978	40.205.001	43.186.768
Ostali poslovni prihodi	7	17.442.999	14.696.602	23.607.508
		49.884.977	54.901.603	66.794.276
Poslovni rashodi				
Troškovi materijala	8	(4.329.538)	(4.716.495)	(4.575.246)
Troškovi goriva i energija	9	(5.061.197)	(6.128.451)	(5.355.347)
Troškovi plata, naknada plata i ostali lični rashodi	10	(45.799.549)	(45.772.155)	(41.853.369)
Troškovi proizvodnih usluga	11	(4.392.867)	(4.398.477)	(4.873.419)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	12	(21.115.935)	(33.562.552)	(32.133.508)
Nematerijalni troškovi	13	(2.097.324)	(994.240)	(1.637.273)
Troškovi poreza		(136.743)	(145.985)	(156.200)
Troškovi doprinosa		(537.961)	(503.078)	(477.435)
		(83.471.114)	(96.221.433)	(91.061.797)
Poslovni dobitak/(gubitak)				
		(33.586.137)	(41.319.830)	(24.267.521)
 Finansijski prihodi				
Finansijski rashodi	14	221.265	208.499	237.641
		(601.176)	(752.221)	(66.292)
 Ostali prihodi i dobici				
Ostali rashodi i gubici	15	157.568	2.371.062	2.006.372
	16	(350.241)	(1.315.922)	(529.328)
 Prihodi od uskladišavanja vrijednosti imovine				
Rashodi od uskladišavanja vrijednosti imovine		-	201.489	15.287
		(6.124)	(102)	(3)
 Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina				
		33	94.575	3.957
 Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina				
		(119.888)	(164.356)	(9.002)
 Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja				
Tekući i odloženi porez na dobit	17	-	-	-
		(34.284.700)	(40.676.806)	(22.608.889)
 Dobitak / (gubitak)				
		(34.284.700)	(40.676.806)	(22.608.889)

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izještaja.

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Bilans stanja na dan 31.12.2024. godine

Bilansne pozicije	Napomene	Korigovano		
		31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM	01.01.2023. u KM
Stalna sredstva				
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	199.758.001	212.164.832	227.900.709
Investicione nekretnine		-	-	1
		199.758.001	212.164.832	227.900.710
Tekuća sredstva				
Zalihe i dati avansi	19	37.533.103	33.748.489	31.860.855
Kratkoročna potraživanja	20	9.623.272	15.534.585	19.731.335
Kratkoročni finansijski plasmani		-	7.500.000	12.500.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21	922.608	6.808.420	16.569.066
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22	671.166	978.322	393.483
Porez na dodatu vrijednost	23	1.850.289	316.894	380.389
Kratkoročna razgraničenja		50.600.438	64.886.710	81.435.128
		250.358.439	277.051.542	309.335.838
BILANSNA AKTIVA	31	810.723.702	819.857.782	819.869.182
Kapital				
Osnovni kapital		334.102.579	50.000	50.000
Revalorizacione rezerve		161.416.095	164.363.680	164.363.680
Gubitak do visine kapitala		(311.963.492)	(277.678.616)	(237.001.810)
		183.555.182	(113.264.936)	(72.588.130)
Dugoročna rezervisanja	25	43.025.012	41.390.954	29.926.481
Dugoročne obaveze				
Dugoročni krediti	26	11.768.824	61.280.784	67.639.107
Razgraničeni prihodi i primljene donacije	27	2.024.025	2.508.471	3.030.031
Kratkoročne obaveze				
Kratkoročne finansijske obaveze	28	672.624	275.951.770	268.378.048
Obaveze iz poslovanja	29	4.875.718	4.086.153	8.565.512
Obaveze za plate i naknade plata	30	3.664.135	3.489.172	3.578.424
Ostale obaveze		448.222	672.857	140.669
Porez na dodatu vrijednost		533	35.330	67.609
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		73.638	77.509	97.087
Kratkoročna razgraničenja		250.526	823.478	501.000
		9.985.396	285.136.269	281.328.349
BILANSNA PASIVA	31	250.358.439	277.051.542	309.335.838
Vanbilansna pasiva		810.723.702	819.857.782	819.869.182

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izvještaj o tokovima gotovine za period 01.01 - 31.12.2024.
godine**

	2024. u KM	2023 u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	45.960.325	56.796.770
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u inostranstvu	979.999	1.433.310
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i slično	13.000.000	14.896.013
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	2.116.511	1.277.018
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(24.528.160)	(37.486.548)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(46.126.927)	(46.019.353)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(530.631)	(231.256)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(1.745.725)	(2.159.957)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(10.874.608)	(11.494.003)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	7.500.000	5.000.000
Prilivi po osnovu kamata	232.882	155.920
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	(7.005.991)	(3.393.564)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	726.891	1.762.356
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	4.272.175	-
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(9.848)	(28.999)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	4.262.327	(28.999)
NETO PRILIV/ (ODLIV) GOTOVINE	(5.885.390)	(9.760.646)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	6.808.420	16.569.066
Pozitivne kursne razlike	430	-
Negativne kursne razlike	(852)	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	922.608	6.808.420

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu za period 01.01-
31.12.2024. godine

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriveni (gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 01. januara 2023. godine	50.000	164.363.680	(237.001.810)	(72.588.130)
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	(40.878.295)	(40.878.295)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	50.000	164.363.680	(277.880.105)	(113.466.425)
Efekti ispravke grešaka	-	-	(201.489)	(201.489)
Stanje na dan 01 januar 2024. godine	50.000	164.363.680	(277.678.616)	(113.264.936)
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	(34.284.700)	(34.284.700)
Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	334.052.579	-	-	334.052.579
Sticanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	-	(2.947.585)	(176)	(2.947.761)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	334.102.579	161.416.095	(311.963.492)	183.555.182

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

1. Osnovni podaci o društvu

Željeznice Republike Srpske A.D. Doboj (daljem tekstu Društvo) registrovano je na dan 23. juna 1992. godine kao Javno željezničko transportno preduzeće Srpske Republike Bosne i Hercegovine sa sjedištem u Banjoj Luci, a na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci broj: U/I-1977/92.

Promjena sjedišta iz Banja Luke u Doboju registrovana je Rješenjem osnovnog suda u Doboju broj: U/I-283/96. od 27. marta 1996. godine. Navedenim Rješenjem promijenjen je i naziv firme u Javno osnovno državno željezničko transportno preduzeće Republike Srpske p.o. Doboj.

Dana 23. oktobra 1997. godine Rješenjem Osnovnog suda u Doboju broj U/I-836/97 izvršena je promjena imena u Javno osnovno državno preduzeće Željeznice Republike Srpske p.o. Doboj, a 25. februara 1999. godine po Rješenju U/I-119/99. u Javno osnovno preduzeće Željeznice Republike Srpske p.o. Doboj.

Rješenjem Osnovnog suda u Doboju broj U/I-701/2002 od 25. novembra 2002. godine državni kapital je preveden u akcijski kapital te je izmjenjen naziv Društva u Željeznice Republike Srpske A.D. Doboj sa sjedištem u Doboju, Svetog Save broj 71 .

Djelatnost društva je od opšteg interesa. Društvo obavlja sljedeće djelatnosti: prevoz putnika i robe, skladištenje robe i pretovar tereta, uslužne djelatnosti u kopnenom saobraćaju, proizvodnja sjećiva, brava i okova, alata, ambalaže od lakih metala, proizvodnja proizvoda od žice, lanaca i opruga, ostalih gotovih proizvoda od metala, vrši popravku mašina, električne opreme, saobraćajnih sredstava, ostale opreme. Društvo obavlja i izgradnju mostova i tunela, vodova za električnu struju i telekomunikacije, izgradnju željezničkih pruga i podzemnih željeznica, mostova i tunela, uklanjanje objekata, elektroinstalacioni radovi, uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije, gasa i instalacija za grijanje i klimatizaciju i drugo, djelatnost keteringa i ostale djelatnosti pripreme i posluživanja (dostave) hrane, izdavanje novina, časopisa i periodičnih publikacija, djelatnosti žičane telekomunikacije, računarsko programiranje i upravljanje računarskom opremom i sistemom, kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina, arhitektonске djelatnosti, tehničko ispitivanje i analiza, usluge oglašavanja (predstavljanja) preko medija, ispitivanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja, djelatnost putničkih agencija i tur-operatera, usluge zaštite uz pomoć bezbjednosnih sistema, pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama, osnovno čišćenje zgrada, popravka računara i periferne opreme i drugo.

Organizacija Društva je sektorskog tipa (po djelatnostima) sa Direkcijom u Doboju i dislociranim Sekcijama i Radnim jedinicama u Banjoj Luci, Prijedoru, Novom Gradu, Brčkom i Zvorniku.

Rješenjem broj 096-0-Reg-12-001348 od 10. septembra 2012. godine izvršen je upis u sudski registar Brčko Distrikt BiH Poslovna jedinica „Željeznički saobraćaj“.

Matični broj Društva je 01494562, a JIB 4400025960001.

Na dan 31. decembra 2024. godine broj zaposlenih iznosi 1.798 (na dan 31. decembra 2023. Društvo je imalo 1.814 radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva koji su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 59/22).

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Uporedni finansijske informacije

Društvo je kao uporedne podatke prikazalo korigovani bilans stanja, korigovani bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. korigovane za efekte procjene imovine u skladu sa napomenom 5.

Računovodstveni metod

Računovodstvenim politika Društva predviđen je metoda revalorizacije kao računovodstveni metoda.

Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Potpisivanjem sporazuma o zajmu između BiH i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Svjetske banke) u martu 2018. godine, Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj su počele sa projektom restrukturisanja. Sa danom 31. decembra 2024. godine, kreditni sporazum je istekao.

U poslovnoj 2018. godini, u novembru, putem Jedinice za implementaciju projekta, povučena je prva tranša kreditnih sredstava Svjetske banke u iznosu od 26,5 miliona evra. U januaru 2019. godine, Željeznice Republike Srpske su povukle drugu tranšu sredstava u iznosu od 9 miliona evra. U 2020. godini povučena je treća tranša u iznosu od 6,9 miliona evra, a četvrta u periodu decembar 2023. godine- januar 2024. godine u iznosu od 4 miliona evra. Peta, posljednja tranša u okviru kreditnog sporazuma povučena je 18.decembra 2024. godine u iznosu od 4.771.680 evra.

Kreditna sredstva Svjetske banke namijenjena su za restrukturiranje Željeznica RS, i ista su podjeljena u tri komponente kredita namijenjene za izmirenje obaveza prema radnicima i Poreskoj upravi, za smanjenje radne snage i organizaciono restrukturiranje. Budući da je krajnji dužnik za sredstva vezana za prvu komponentu Vlada RS, ista su, prema instrukciji Ministarstva finansija i prema tumačenju Međunarodnog računovodstvenog standarda 20 – Računovodstveno shvatanje državnih davanja i objelodanjivanja

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

državne pomoći, priznata u korist prihoda po osnovu donacija. U 2018. godini po ovom osnovu je oprimodovano 51.661.769 KM (prva tranša kredita), a u 2019. godini 11.903.524 KM. Shodno tome, ostvaren je i dobitak u poslovanju u iznosu od 28.539.014 KM u 2018. godini i 1.730.483 KM u 2019. godini.

Takođe, na osnovu sporazuma Željeznice Republike Srpske imaju pravo refundacije opravdanih troškova koje su Željeznice Republike Srpske imale u periodu od dvanaest mjeseci prije potpisivanja sporazuma o kreditu. S tim u vezi, Željeznice Republike Srpske su tokom perioda 2018-2024 refundirale 19.558.300 KM.

Željeznice Republike Srpske su u prethodnim godinama (osim u poslovnoj 2018. i 2019. godini kada su iskazale dobitak koji je u prethodnom pasusu objašnjen) poslovale sa negativnim finansijskim rezultatom, što je samo po sebi nametalo sumnju u narušenost načela stalnosti poslovanja.

Obzirom na pomenute negativne finansijske rezultate koje su Željeznice RS ostvarivale, te dalju neodrživost takvog načina poslovanja, Uprava Društva je, zajedno sa nadležnim ministarstvima, pokrenula niz aktivnosti koje bi u konačnici trebalo da dovedu do restrukturiranja Željeznica RS u održiv privredni sistem. U nastavku su opisane pomenute aktivnosti.

Na osnovu zahtjeva Vlade RS, Uprava Društva je u toku 2016. godine sačinila detaljnu informaciju o stanju u Željeznicama objedinjenu u dokument Analiza stanja Željeznica RS a.d. Doboj i prijedlog restrukturiranja. U tom dokumentu dat je opšti pregled trenutnog stanja u Društvu, odnosno predstavljen je pravni i vlasnički status, unutrašnja organizacija, proizvodni program i ostvareni rezultati u teretnom i putničkom saobraćaju, pregled voznih i kapaciteta održavanja, pregled imovine i finansijskog stanja, podaci o radnoj snazi i svi drugi podaci, iz kojih se može stići jasna i potpuna slika stanja u Željeznicama RS u vrijeme izrade tog dokumenta. Ovaj dokument i planirane aktivnosti podržala je Vlada RS svojim zaključkom br. 04/1-012-2-18/17 sa 107. sjednice održane dana 12. januara 2017. godine.

Uporedno sa unutrašnjim aktivnostima oko reorganizacije, vođene su i aktivnosti sa Svjetskom bankom i Vladom RS oko kreditiranja u postupku rješavanja pitanja dugova prema radnicima, te su u tom postupku utvrđeni određeni uslovi pod kojima se taj kredit može odobriti. Jedan od osnovnih kriterijuma koji Željeznice RS moraju ispuniti jeste smanjenje broja zaposlenih (radi povećanja efikasnosti poslovanja), za 1000 radnika, uz ispunjenje i niza drugih uslova, koji usmjeravaju Društvo u postupak sveobuhvatnog restrukturiranja, od kojih je unutrašnja reorganizacija sa smanjenjem broja zaposlenih samo jedan segment.

Značajnu pomoć započetom postupku unutrašnje reorganizacije i ostvarivanju zadatih ciljeva dala je i Vlada RS, koja je utvrdila prijedlog izmjena i dopuna Zakona o željeznicama RS, koji je donesen od strane Narodne skupštine i objavljen u Sl. glasniku RS br. 100/17. U članu 116a. stav 2. Zakona o željeznicama RS omogućeno je da se u okviru Željeznica RS može otkazati ugovor o radu radniku kada navrši 40 godina radnog staža i godine života u skladu sa članom 42. stav 1. i članom 178. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Ukupno, u Željeznicama Republike Srpske, penzionisano je 967 radnika, od čega u 2017. godini 291, u 2018. godini 124 radnika, u 2019. godini 151 radnik, u 2020. godini 98 radnika, u 2021. godini 115 radnika, u 2022. godini 94 radnika i u 2023. godini 94 radnika, u 2024. godini 90 radnika.

Uprava Društva je pripremila i Program zbrinjavanja viška radnika. Na osnovu Programa zbrinjavanja viška radnika, u 2018. godini, Željeznice Republike Srpske su provele postupak dobrovoljnog odlaska radnika objavom internog oglasa. Na osnovu ovog postupka, Željeznice Republike Srpske je napustilo 107 radnika. U 2019. godini proveden je još jedan postupak dobrovoljnog odlaska i Željeznice Republike Srpske je tom prilikom napustilo 20 radnika. U pripremi je bio i treći poziv ali zbog proglašenja pandemije postupak je obustavljen. U 2021. godini provedena su tri poziva za dobrovoljni odlazak radnika, a uslove iz poziva je ispunilo 50 radnika. Tokom 2023. godine objavljena su dva poziva i tom prilikom 35 radnika

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

je ispunjavalo propisane uslove za prestanak radnog odnosa na dobrovoljnoj osnovi. Dakle, po osnovu dobrovoljnog odlaska, Društvo je do sada napustili 212 radnika.

U novembru 2021. godine, Željeznice Republike Srpske su usvojile novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta koji predstavlja osnovu za buduću organizaciju.

Takođe jedna od obaveza Društva je i vlasničko restrukturisanje (konverziju duga prema Vladi RS – po osnovu međunarodnih kredita u osnovni kapital), čime će se gotovo u potpunosti eliminisati finansijska neravnoteža i obezbijediti osnova za funkcionisanje Željeznica RS kao samoodrživog sistema.

Društvo je pripremilo Nacrt plana finansijskog i operativnog restrukturiranja (na osnovu Zakona o stečaju RS) koji je proslijeđen Ministarstvu saobraćaja i veza na dalje postupanje. Na 175. sjednici Vlade RS održanoj dana 03.05.2018. godine data je saglasnost na Program. Na 183. sjednici Vlade RS održane dana 29.06.2018. godine usvojen je Nacrt plana finansijskog i operativnog restrukturiranja a na 51. sjednici Vlade Republike Srpske održanoj 18.12.2019. godine usvojen je konačan prijedlog Plana. Plan je predat Okružnom privrednom судu u Doboju i u martu 2020. godine (Službeni glasnik RS broj 26 od 20.03.2020. godine) otvoren je postupak restrukturiranja dužnika sa datumom 16.03.2020. godine. Ročište za ispitivanje potraživanja bilo je zakazano za 21.05.2020. godine ali takođe nije održano zbog vanredne situacije izazvane pojavom pandemije. Ročište za ispitivanje potraživanja bilo je zakazano za 21.05.2020. godine ali isto nije održano zbog vanredne situacije izazvane pojavom pandemije. Dana 31.12.2020. godine, održano je ročište pred Okružnim privrednim sudom u Doboju gdje su povjerenici Željeznica Republike Srpske glasali za predloženi Plan finansijskog i operativnog restrukturisanja. Plan je prihvacen Rješenjem Okružnog privrednog suda u Doboju broj 60 0 St 029351 20 Res od 31.12.2020. godine (pravosnažno od 16.03.2021. godine), nakon čega su Željeznice RS izvršile sva plaćanja prema usvojenom Planu. Preostala su potraživanja Ministarstva finansija, za koja je Planom predviđeno da će biti izmirena kroz postupak konverzije duga u kapital.

Na 23. vanrednoj sjednici Skupštine akcionara Društva donesene su neophodne odluke nakon čega je Društvo dostavilo Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Srpske svu neophodnu dokumentaciju za upis treće emisije akcija u registar. Na taj način, a u skladu sa pomenutim sudskim rješenjem, Društvo je pokrenulo postupak odobravanja treće emisije akcija, pošto je prethodno Skupština akcionara donijela odluku o emisiji, odluku o povećanju osnovnog kapitala i izmjeni Statuta, kao uslov koji mora biti ispunjen da bi se zahtjev mogao podnijeti i biti uzet u razmatranje. Postupak je završen tj. Okončan krajem 2024. godine tako da je Vlada RS sada vlasnik Željeznica RS u procentu od 99,98 %.

Treća komponenta kredita se odnosi na organizaciono restrukturisanje Željeznica. Vlada Republike Srpske donijela je Zaključak (broj:04/1-012-2-3283/20 od 19.11.2020. godine) kojim daje saglasnost da Željeznice Republike Srpske, ubuduće, budu organizovane kao složeno preduzeće, vertikalno integrисано ili holding. Nakon toga, 17.12.2020. godine, Vlada Republike Srpske donijela je novi Zaključak (broj:04/1-012-2-3421/20 od 17.12.2020. godine) kojim daje saglasnost da Željeznice Republike Srpske ubuduće budu organizovane kao složeno preduzeće, holding. Takođe, Vlada Republike Srpske na 113. sjednici održanoj 18.03.2021. godine donijela je Zaključak broj 04/1-012-2-692/21 kojim daje saglasnost da Željeznice Republike Srpske budu organizovane kao holding preduzeće sa zavisnim preduzećima za infrastrukturu, prevoz putnika i prevoz robe, a da se radionice za opravku željezničkih vozila i vuča vozova nalaze u okviru zavisnog preduzeća za teretni saobraćaj. Međutim, u novembru 2024. godine na 95. sjednici, Vlada RS je nakon analize finansijskog i organizacionog stanja u Željeznicama RS, donijela novu odluku o organizaciji. Zaključkom Vlade RS broj 04/1-012-2-3593/24 od 22.novembra.2024. godine, Željeznice RS trebaju biti vertikalno integrisano preduzeće sa tri sektora – zajednički poslovi, poslovi infrastrukture i poslovi operacija (putnički i teretni saobraćaj) sa odvojenim računovodstvenim politikama.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Takođe, u okviru projekta restrukturiranja Željeznička Republika Srpska angažovan je i konsultant za izradu planova poslovanja i javnih ugovora za odabrani novi model organizovanja.

Navedena dokumentacija je osnova za realizaciju projekta restrukturiranja:

- Sporazum o zajmu, zaključen 06. marta 2018. godine između Svjetske Banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Bosne i Hercegovine po Projektu restrukturiranja Željeznička Republika Srpska, IBRD 8808-BA (Projekat);
- Projektni sporazum zaključen 20. marta 2018. godine između Svjetske Banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Republike Srpske po Projektu;
- Supsidijarni sporazum zaključen 26. jula 2018. godine između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske po Projektu;
- Ugovor o prenosu sredstava zajma po Projektu zaključenom 30.08.2018. godine između Vlade Republike Srpske – Ministarstva finansija i Ministarstva saobraćaja i veza, i Željeznička Republika Srpska. Saglasno Mišljenju Ministarstva finansija broj: 06.12/020-3005/18 od 12.11.2018. godine, dužnik za sredstva u iznosu od 42,7 miliona evra je Vlada Republike Srpske, dok su Željeznička Republika Srpska dužnik za sredstva u iznosu od 8,5 miliona evra, a što je potvrđeno i Mišljenjem Ministarstva finansija broj: 06.12/020-3005-1/18 od 27.06.2019. godine.

Imajući u vidu sve što je prethodno navedeno, procjenjuje se da će Društvo u narednom periodu nastaviti poslovati u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Uprava Društva nema namjeru niti potrebu da likvidira Željeznička Republika Srpska ili da značajno smanji obim njenog poslovanja.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izvještaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Društva.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 21 „Efekti promjena deviznih kurseva“ – Nedostatak zamjenjivosti (1. januar 2025. godine);
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: objelodanjivanje“ – Izmjene klasifikacije i mjerjenja finansijskih instrumenata (1. januar 2026. godine);
- Godišnja poboljšanja MSFI računovodstvenih standarda – Svezak 11 (01. januar 2026. godine);
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: objelodanjivanje“ – Ugovori koji se odnose na električnu energiju ovisno o prirodi (1. januar 2026. godine);
- MSFI 18 „Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima“ (1. januar 2027. godine);
- MSFI 19 „Zavisna društva bez javne odgovornosti: Objavljivanja“ (1. januar 2027. godine).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po faktumoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Donacije se priznaju po sistematskoj osnovi kao prihod tokom perioda u kojima Društvo priznaje kao rashod povezane troškove koje treba pokriti iz te donacije.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili:

Oznaka	Jedinica	31.12.2024.	31.12.2023.
		Valuta	
EUR	1	1,95583	1,95583
CHF	1	2,072952	2,112127
CZK	1	0,077532	0,079107

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja pricati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 10,00% – 20,00%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,8%-2,5%
Tuneli	1,5%
Gornji stroj pruge	4%
Donji stroj pruge	1%
Lokomotive	10%
Vagoni	5,5%
Signalizacija na pruzi	6%-6,31%
Mreža za napajanje pruge	4%-6%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljen u upotrebu.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Zalihe

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i hrane opreme priznaju se po nabavnoj vrijednosti. Utrošak zaliha evidentira se primjenom prosječnih ponderisanih cijena po pojedinim oblicima i namjenama zaliha. Prosječne ponderisane cijene izračunavaju se prilikom svakog ulaska robe u skladište temeljem utvrđenih količina i vrijednosti nakon ulaska, i to na nivou pojedinačnih skladišta.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalentne. Društvo klasificira finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasificira finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjеле prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskonтуje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i depoziti po viđenju i oročeni depoziti u KM i u stranim valutama.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promijene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obvezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudske poravnanje. Usljed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja,

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

5. Korekcija finansijskih izvještaja

Društvo je izvršilo korekcije prethodno iskazanog bilansa uspjeha za period 01.01-31.12.2023. godine i bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. godine radi korekcije grešaka iz ranijih godina, u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i grešaka“.

Efekti korekcije bilansa uspjeha za period 01.01-31.12.2023. godine:

Bilansne pozicije	Napomen e	Prethodo iskazano stanje 2023	Korekcij a +/-	Korigovan o stanje 2023.
<i>Korigovano</i>				
Poslovni prihodi				
Prihodi od pruženih usluga		40.205.001		40.205.001
Ostali poslovni prihodi		14.696.602		14.696.602
		54.901.603		54.901.603
Poslovni rashodi				
Troškovi materijala		(4.716.495)		(4.716.495)
Troškovi goriva i energija		(6.128.451)		(6.128.451)
Troškovi plata, naknada plata i ostali lični rashodi		(45.772.155)		(45.772.155)
Troškovi proizvodnih usluga		(4.398.477)		(4.398.477)
Troškovi amortizacije i rezervisanja		(33.562.552)		(33.562.552)
Nematerijalni troškovi		(994.240)		(994.240)
Troškovi poreza		(145.985)		(145.985)
Troškovi doprinosa		(503.078)		(503.078)
		(96.221.433)		(96.221.433)
Poslovni dobitak/(gubitak)				
		(41.319.830)		(41.319.830)
Finansijski prihodi				
Finansijski prihodi		208.499		208.499
Finansijski rashodi		(752.221)		(752.221)
		2.371.062		2.371.062
Ostali prihodi i dobici				
Ostali prihodi i dobici		(1.315.922)		(1.315.922)
Ostali rashodi i gubici				
Prihodi od uskladištanja vrijednosti imovine		-	201.489	201.489
Rashodi od uskladištanja vrijednosti imovine		(102)		(102)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		94.575		94.575
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		(164.356)		(164.356)
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		(40.878.295)	(201.489)	(40.676.806)

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Bilansne pozicije	Napomen e	Prethodo iskazano stanje 2023	Korekcij a +/-	Korigovan o stanje 2023.
Tekući i odloženi porez na dobit		-	-	-
Dobitak/ (gubitak)		(40.878.295)	(201.489)	(40.676.806)

Bilansne pozicije	Napomene	Prethodno iskazano stanje 31.12.2023.	Korekcija +/-	Ponovo iskazano stanje 31.12.2023.
Stalna sredstva				
Nekretnine, postrojenja i oprema		212.164.832	-	212.164.832
Investicione nekretnine		-	-	-
		212.164.832	212.164.832	212.164.832
Tekuća sredstva				
Zalihe i dati avansi		33.547.000	201.489	33.748.489
Kratkoročna potraživanja		15.534.585		15.534.585
Kratkoročni finansijski plasmani		7.500.000		7.500.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		6.808.420		6.808.420
Porez na dodatu vrijednost		978.322		978.322
Kratkoročna razgraničenja		316.894		316.894
		64.685.221	201.489	64.886.710
BILANSNA AKTIVA		276.850.053	201.489	277.051.542
Vanbilansna aktiva		811.952.759		819.857.782
Kapital				
Osnovni kapital		50.000		50.000
Revalorizacione rezerve		164.363.680		164.363.680
Gubitak tekuće godine		(277.880.105)	(201.489)	(277.678.616)
		(113.466.425)	201.489	(113.264.936)
Dugoročna rezervisanja		41.390.954		41.390.954
Dugoročne obaveze				
Dugoročni krediti		61.280.784		61.280.784
Razgraničeni prihodi i primljene donacije		2.508.471		2.508.471
Kratkoročne obaveze				
Kratkoročne finansijske obaveze		275.951.770		275.951.770
Obaveze iz poslovanja		4.086.153		4.086.153
Obaveze za plate i naknade plata		3.489.172		3.489.172
Ostale obaveze		672.857		672.857
Porez na dodatu vrijednost		35.330		35.330
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		77.509		77.509
Kratkoročna razgraničenja		823.478		823.478

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Bilansne pozicije	Napomene	Prethodno iskazano stanje 31.12.2023.	Korekcija +/-	Ponovo iskazano stanje 31.12.2023.
		285.136.269		285.136.269
BILANSNA PASIVA		276.850.053	201.489	277.051.542
Vanbilansna pasiva		811.952.759		819.857.782

Društvo je u junu 2022. godine sa Ekonomskim institutom Banja Luka zaključilo ugovor o nabavci usluge procjene imovine Društva broj protokola: 10864/22 od 26.05.2022. godine. Saglasno potpisom Ugovoru obaveza procjenitelja je da pored procjene, saglasno zakonskim propisima (Zakonu o privatizaciji državnog kapitala, Zakonu o stvarnim pravima, Zakonu o željeznicama i ostalim zakonskim i podzakonskim aktima koji propisuju ovu oblast) izvrši klasifikaciju imovine na imovinu u vlasništvu Društva i imovinu na korištenju, kako bi u knjigovodstvenim evidencijama ostala samo imovina Društva.

Komisija za praćenje realizacije Ugovora, imenovana Rješenjem broj: II-3.2.1.14225/22 od 12.07.2022. godine je u toku rada procjenitelja stavlja primjedbe na pojedine stavke urađene procjene, koje je su većim dijelom ali ne u potpunosti prihvaćene. Rješenjem broj: II-3.2.1.21061/23 od 07.12.2023. godine, imenovana je komisija čiji je zadatak bio da utvrdi činjenično stanje i napravi presjek stanja po Ugovoru o nabavci usluge procjene vrijednosti imovine Društva, koja je u svom izvještaju broj: II-3.2.1.21061-1/23 od 13.12.2023. godine dala primjedbe vezane za vlasničku strukturu i neizvršenu procjenu određenih stavki iz predmeta procjene. Zbog isteka perioda važenja Ugovora od procjenitelja je naplaćena garancija za uredno izvršenje Ugovora, na što je isti odgovorio opomenom pred tužbu. Uprava Društva je 26.12.2023. godine sa Ekonomskim institutom Banja Luka zaključila sporazum o vansudskom poravnanju broj protokola 344/24 od 04.01.2024. godine, kojim je prihvaćena urađena procjena imovine Društva.

Sa konsultantom TWC Banja Luka je 15.02.2024. godine potписан ugovor o izvršenju usluge izrade elaborata za knjiženje efekata procjene imovine Društva broj protokola: 4036/24 od 12.02.2024. godine. Zaključkom broj I-4.5126/24 od 27.02.2024. godine Uprava Društva je zadužila Ekonomske poslove Društva da izvrše knjiženje efekata procjene imovine i nakon toga urade završni račun za 2023. godinu. Konsultant TWC Banja Luka je na osnovu izvještaja procjenitelja predložio knjiženje procjene imovine ŽRS na način da se sva imovina za koju je procjenitelj naveo da se ne može smatrati svojinom Društva ili za koju nije dostavljena dokumentacija o njenom statusu, isknjiži u vanbilansnu evidenciju do utvrđivanja statusa navedene imovine.

Vlada Republike Srpske je 25.04.2024. godine, nakon upoznavanja sa prijedlogom konsultanta za knjiženja procjene imovine, donijela Zaključak broj 04/1-012-2-1378/24 kojim se zadužuju Željeznice Republike Srpske da procjenu uknjiže u svojim poslovnim knjigama i evidentiraju u finansijskim izvještajima. U skladu sa prijedlogom knjiženja datom u izvještaju konsultanta TWC Banja Luka izvršeno je evidentiranje procjene imovine u poslovnim knjigama Društva.

Kroz korekciju Bilansa stanja ukinuto je procjenom priznato obevređenje zaliha materijala i rezervnih dijelova koje su potrošene nakon datuma procjene. Procjena imovine rađena je na dan 31. decembra 2021. godine, a uknjižena na dan 31. decembra 2023. godine. Rezultat prethodne godine je korigovan za iznos ukinutog obevređenja zaliha materijala i rezervnih dijelova koje su potrošene nakon datuma procjene. U periodu od 01.01-31.12.2023. godine sa zaliha su izdati u potrošnju materijal i rezervni dijelovi.

Željeznice Republike Srpke a.d. Doboj**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine**

Naziv	Količina	Vrijednost
Osovinski slog komplet	4	128.000
Srce skretnice C49 lijevo	6	28.601
Regenerisani osovinski slog sa nov. Ceo točkova	8	12.391
Rasporednik i mjerač pritiska	5	10.129
Jedinica PMI-1	1	2.963
Kontrolna jedinica direktnе kočnice CTK 749	1	2.487
Prosto srce skretničko	1	1.928
Sklopnik za mjerjenje vožnje	2	680
Kontaktor smjera vožnje	2	510
Ostalo-manji iznosi	0	13.800
Ukupno		201.489

6. Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga	2024. u KM	2023. u KM
Prihodi od pruženih usluga u Republici Srpskoj	2.934.690	4.387.000
Prihodi od pruženih usluga u Federaciji BiH	27.971.818	34.135.789
Prihodi od pruženih usluga u Brčko Distriktu BiH	806.952	595.334
Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	728.518	1.086.878
Ukupno prihodi od pruženih usluga:	32.441.978	40.205.001

Prihodi od pruženih usluga u 2024. godini u iznosu od 32.441.978 KM (u 2023. godini u iznosu od 40.205.001 KM) smanjeni su za 7.763.023 KM. Najznačajnije smanjenje se odnosi na smanjenje prihoda od pruženih usluga u Federaciji BiH u iznosu od 6.163.971 KM, dok se najznačajnije povećanje prihoda odnosi prvenstveno na povećanje prihoda od pruženih usluga u Brčko Distriktu i Federaciji BiH u iznosu od 211.618 KM.

Željeznice Republike Srbije a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

7. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2024. u KM	2023. u KM
Prihodi od premija, subvencija, dotacija i slično	11.196.334	10.367.719
Prihodi od zakupa	428.150	407.348
Prihodi od donacija primljenih od državnih organa-SB	3.728.019	3.896.013
Prihodi od namjenskih izvora finansiranja	95	25.522
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe ili usluga	2.090.401	-
Ukupno ostali poslovni prihodi:	17.442.999	14.696.602

Prihodi od premija, subvencija, dotacija i slično iznosu od 11.196.334 KM veći su u odnosu na prethodnu godinu za 828.616 KM. Ovi prihodi uglavnom obuhvataju prihode od subvencija u iznosu od 10.711.871 KM (iznos bez PDV-a) koji se odnose na sredstva Vlade RS po sonovu Ugovora o finansiranju željezničke infrastrukture, Ugovora o sufinsaniranju putničkog saobraćaja, Aneksa ugovora o sufinsaniranju željezničkog putničkog saobraćaja za 2024. godinu i Aneksa Ugovora o finansiranju željezničke infrastrukture za 2024. godinu i prihode od dotacija u iznosu od 484.446 KM, koji predstavljaju prihode po osnovu ukidanja rezervisanja u visini godišnje amortizacije doniranih sredstava.

Godišnji iznos subvencija za finansiranje željezničke infrastrukture i sufinsaniranja željezničnog putničkog saobraćaja smanjen je za 9.288.129 KM na osnovu rebalansa budžeta Republike Srbije za 2024. godinu

Prihodi od zakupnina u 2024. godini su povećani za iznos od 20.802 KM, najvećim dijelom za povećanje prihoda od izdavanja u zakup dizel lokomotiva u iznosu od 55.121 KM, kao i smanjenja prihoda od izdavanja u zakup vagona u iznosu od 11.053 KM.

Prihodi od donacija državnih organa u iznosu od 3.728.019 KM odnose se na refundaciju opravdanih troškova u skladu sa komponentom I kredita Svjetske banke. Najznačajniji iznos povećanja je na osnovu „Uputstva o računovodstvenom tretmanu naknadnih ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu“ u iznosu od 2.090.401 KM.

8. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2024. u KM	2023. u KM
Troškovi materijala za izradu učinaka	3.895.967	4.363.898
Troškovi ostalog materijala	433.571	352.597
Ukupno troškovi materijala:	4.329.538	4.716.495

Troškovi materijala u 2024. godini u iznosu od 4.329.538 KM (u 2023. godini u iznosu od 4.716.495 KM) u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 386.957 KM. Smanjenje se odnosi na troškove materijala i sirovina za izradu učinaka u iznosu od 467.931 KM. Dok su troškovi ostalog materijala povećani za iznos od 80.974 KM.

U 2024. godini povećan je obim poslovne aktivnosti, došlo je do povećanja cijena na tržištu osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka-rezervnih dijelova, troškova ostalog materijala za izradu i tekućeg održavanja osnovnih sredstava.

9. Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije u 2024. godine iznose 5.061.197 KM (u 2023. godini u iznosu od 6.128.451 KM) smanjeni su za 1.067.254 KM. Smanjenje se prvenstveno odnosi na troškove nafte za iznos od 567.995 KM i troškove električne energije za vuču lokomotiva za iznos od 307.261 KM.

10. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda	2024. u KM	2023. u KM
Troškovi neto zarada (neto plata i topli obrok)	20.744.578	18.432.261
Porez na zarade	1.214.985	983.305
Bruto iznos naknada, doprinosa na zarade	14.509.653	13.256.326
Bruto iznos regresa	604.193	4.336.548
Bruto iznos TO	6.260.403	5.612.662
Bruto 8. mart	27.500	30.100
Bruto naknada troškova zaposlenim-zimnica	-	235.200
Troškovi bruto naknada Nadzornog odbora	49.975	48.019
Troškovi bruto naknada Odbora za reviziju i drugih odbora i komisija	43.978	43.978
Otpremnina za odlazak u penziju	293.358	236.894
Pomoć zaposlenim i porodicama zaposlenih	264.220	298.143
Otpremnine po sporazumu o prekidu radnog odnosa	97.054	308.793
Dnevnice u zemlji	70.218	165.733
Dnevnice u inostranstvu	24.624	19.882
Troškovi smještaja i ishrane na službenom putu	48.908	41.275
Troškovi prevoza na službenom putu	26.429	27.633
Naknade za korištenje vlastitog auta u službene svrhe	3.507	2.766
Naknade troškova prevoza u javnom saobraćaju	1.496.866	1.523.082
Ostale naknade troškova zaposlenim, poslodavcima i drugim fizičkim licima- neto naknada ugovora o djelu	19.100	169.555
Ukupno troškovi plata, naknada plata i ostali lični rashodi:	45.799.549	45.772.155

Troškovi plata, naknada plata i ostali lični rashodi u 2024. godini iznose 45.799.549 KM (u 2023. godini iznose 45.772.155 KM) i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 27.396 KM.

Troškovi neto zarada veći su u odnosu na 2023. godinu za 2.312.317 KM. Važno je napomenuti da je najniža plata od januara 2024. godine povećana sa 700 KM u neto iznosu na iznos od 900 KM. Takođe, u 2024. godini bila su raspisana dva javna poziva za prijem radnika u radni odnos u maju mjesecu po osnovu kojeg je zaposleno 104 radnika raznih profila, a drugi javni poziv nije realizovan odnosno poništen je.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Troškovi regresa za korišćenje godišnjeg odmora manji su za 3.732.356 KM, a značajno smanjenje odnosi se na dio regresa koji je od 01.01.2024. godine uvršten u koeficijent složenosti posla, a u prethodnom periodu kao posebna stavka regresa u neto iznosu 100 KM.

Troškovi toplog obroka povećani su za iznos od 647.741 KM, na povećanje istih uticalo je povećanje prosječne plate u Republici Srpskoj u 2023. godini koja se uzima kao osnovica za obračun istog. Tokom 2024. godine realizovan je jedan interni poziv za dobrovoljni odlazak radnika iz Društva po osnovu kojeg je izvršena isplata stimulativne otpremnine. Po tom osnovu je 9 radnika sporazumno raskinulo radni odnos i isplaćene otpremnine u iznosu od 97.054 KM.

Naknade troškova u javnom saobraćaju smanjene su za 26.213 KM u odnosu na isti period prethodne godine.

11.Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2024. u KM	2023. u KM
Troškovi transportnih usluga	2.272.092	2.469.448
Troškovi usluga održavanja	1.352.396	765.107
Troškovi zakupa (RIV, RIC i OTK)	647.945	1.047.883
Troškovi reklame i propaganda	51.024	54.758
Troškovi ostalih usluga	69.410	61.281
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	4.392.867	4.398.477

- RIV- (trošak) najamnina za zadržavanje teretnih kola starih željezničkih uprava na prugama Željeznica Republike Srpske, a obračunava se i plaća po serijama i po satu. RIV- (prihod) najamnina za zadržavanje teretnih kola Željeznica Republike Srpske na prugama stranih željezničkih uprava.

- RIC-(trošak) najamnina za zadržavanje putničkih kola starih željezničkih uprava na prugama Željeznica Republike Srpske, a obračunava se i plaća po pređenom kilometru.

- RIC- (prihod) najamnina za zadržavanje putničkih kola Željeznica Republike Srpske na prugama stranih željezničkih uprava.

- OTK- trošak koji Željeznica Republike Srpske plaća stranim željezničkim upravama kada nije u mogućnosti da prihvate naša teretna kola sa graničnog prelaza na svoju prugu.

- OTK- prihod koji Željeznica Republike Srpske naplaćuje o stranim željezničkim upravama kada nisu u mogućnosti da prihvate naša teretna kola sa graničnog prelaza na svoju prugu.

Troškovi proizvodnih usluga smanjeni su za 5.611 KM u odnosu na isti period prethodne godine. Najznačajnije povećanje odnosi se na troškove usluga održavanja u iznosu od 587.289 KM, a smanjenje na troškove RIV i OTK u iznosu od 399.938 KM. U 2023. godini Uprava Društva donijela je Uputstvo o računovodstvenom tretmanu naknadnih ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu broj I-4

19763/23 od 10.11.2023. godine. Navedenim uputstvom definisana su ulaganja u imovinu koja pripada Društvu, a koja ispunjavaju uslove iz MRS 16.

Troškovi zakupa u 2024. godine ukupno iznose 647.945 KM, a najvećim dijelom se odnose na vremensko zadržavanje teretnih kola drugih željezničkih uprava na prugama Željeznica Republike Srpske (RIV i OTK). U navedenom iznosu je iskazana i procjena RIV-a Željeznica Federacije BiH i procjena RIV-a stranih željezničkih uprava za period IX – XII /2024, jer dokumentacija za stvarni obračun kasni u prosjeku tri do pet mjeseci.

12. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2024. u KM	2023. u KM
Troškovi amortizacije	19.791.455	20.232.176
Troškovi rezervisanja	1.324.480	13.330.376
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	21.115.935	33.562.552

Troškovi amortizacije u 2024. godini iznose 19.791.455 KM (u 2023. godini iznose 20.232.176 KM), a čine ih troškovi amortizacije objekata u iznosu od 274.290 KM, troškovi amortizacije objekata koji imaju revalorizacione rezerve u iznosu 209.281 KM, troškovi amortizacije postrojenja i opreme u iznosu od 18.219.050 KM, postrojenja i opreme koji imaju revalorizacione rezerve u iznosu od 930.132 KM, troškovi amortizacije alata, inventara i kancelarijskog namještaja u iznosu od 158.740 KM. Troškovi amortizacije su, u odnosu na isti period prošle godine, smanjeni za 440.721 KM. Smanjenje amortizacije uzrokovano je istekom amortizacionog vijeka određenog broja osnovnih sredstava.

Troškovi rezervisanja u 2024. godini iznose 1.324.480 KM (u 2023. godini iznose 13.330.376 KM), a odnose se na rezervisane troškove za dospjele redovne kamate po ino kreditorima koje otplaćuje Vlada RS u iznosu 1.262.305 KM. Najznačajnije smanjenje odnosi se na troškove zateznih kamata na dospjela potraživanja po ino kreditima koje otplaćuje Vlada RS u iznosu od 10.916.033 KM. Rezervisani troškovi za sporove pokrenute protiv Željeznica Republike Srpske u 2024. godini iznose 29.000 KM.

13. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi	2024. u KM	2023. u KM
Troškovi ostalih usluga	1.194.636	573.604
Troškovi reprezentacije	43.431	55.716
Troškovi premija osiguranja	28.236	16.738
Troškovi platnog prometa	37.104	54.976
Troškovi članarina	129.520	145.349
Ostali nematerijalni troškovi	664.397	147.857
Ukupno nematerijalni troškovi:	2.097.324	994.240

U odnosu na 2023. godinu troškovi ostalih usluga veći su za 1.103.084 KM. Najvećim dijelom povećanje ovih troškova odnosi se na usluge konsultantskih kuća „Vesta capital d.o.o. Beograd“, koje su vezane za restrukturiranje Željeznica Republike Srpske u iznosu od 706.700 KM, i ostali nematerijalni troškovi povećani su za 516.540 KM, a najvećim dijelom se odnose na taksu za konverziju duga u kapital u iznosu od 501.079 KM.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Troškovi članarina se odnose na članarine u međunarodnim željezničkim udruženjima (FTE, UIC Union, CER, OBB i GCU), privrednim komorama i dr. i isti su smanjeni za 15.829 KM.

14. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2024. u KM	2023. u KM
Rashodi kamata	600.324	751.415
Negativne kursne razlike	852	806
Ukupno finansijski rashodi:	601.176	752.221

Finansijski rashodi u 2024. godini u iznosu od 601.176 KM (u 2023. godini u iznosu od 752.221 KM). Rashodi kamata smanjeni su u iznosu od 151.091 KM. Najznačajnije smanjenje odnosi se na rashode kamata po osnovu presude Okružnog Suda u Doboju broj 850 RS 034035 Rsž 23 od 14.11.2023. godine na iznos od 525.762 KM, a najznačajnije povećanje odnosi se na kamate Svjetske banke u iznosu od 313.338 KM.

Rashodi kamata	2024. u KM	2023. u KM
Rashodi kamata po osnovu tužbi radnika	4.913	532.036
Rashodi kamata po kreditu Svjetske banke	514.982	201.645
Kamate po rješenju UIO	-	575
Zatezne kamate u inosotranstvu	70.556	3
Kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode	931	683
Rashodi kamata po sudskim sporovima	8.942	16.473
Ukupno rashodi kamata:	600.324	751.415

15. Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici	2024. u KM	2023. u KM
Dobici po osnovu prodaje materijala	3.922	93.938
Viškovi izuzimajući viškove zaliha učinaka	6.507	282.546
Naplaćena otpisana potraživanja	2.064	930
Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorištenih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	145.075	1.993.648
Ukupno ostali prihodi i dobici:	157.568	2.371.062

Ostali prihodi u 2024. godini u iznosu od 157.567 KM (u 2023. godini u iznosu od 2.371.062 KM) najvećim dijelom smanjenje se odnosi na smanjenje prihoda od otpisa obaveza i ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezervisanja u iznosu od 1.848.573 KM.

16. Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici	2024. u KM	2023. u KM
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	-	11.887
Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	153	75.844
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca	591	105
Rashodovanje na zalihamama materijala i robe, gubici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali rashodi	349.497	1.228.086
Ukupno ostali rashodi i gubici:	350.241	1.315.922

Ostali rashodi i gubici u 2024. godini u iznosu od 350.241 KM (u 2023. godini u iznosu od 1.315.919 KM) smanjeni su za iznos od 965.678 KM, a najznačajnije smanjenje se odnosi na knjiženje naknadnih ulaganja u osnovna sredstva za koja je procjenitelj u svom izvještaju naveo da ne pripadaju Željeznicama Republike Srpske.

17. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2024. u KM	2023. u KM
Dobitak / (gubitak) prije oporezivanja	(34.284.700)	(36.785.169)
Korekcija za poreske svrhe	17.002.885	13.178.511
Poreski dobitak/(gubitak)	(17.281.815)	(23.606.658)
Preneseni poreski gubitak	-	-
Poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

Zeljeznice Republike Srske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Avansi i nekrenine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T						
<i>Stanje na dan 31.12.2022./01.01.2023. godine</i>	91.872.475	1.032.965.762	853.069.453	66.783	5.840.147	1.983.814.620
Direktna povećanja (nabavka)	-	-	-	-	5.447.348	5.447.348
Višak po popisu	(88.639.185)	(1.005.882.856)	587.622	-	-	587.622
Preknljicanje u vanbilansnu evidenciju	6.161.997	4.564.078	(190.868.803)	-	(334.294)	(1.094.856.335)
Efekti procjene imovine	-	(3.579.721)	-	-	-	(3.579.721)
Isknjicanje naknadnih ulaganja u imovinu koja nije svojina Društva (2022. godina)	-	(1.138.645)	-	-	-	(1.138.645)
Isknjicanje naknadnih ulaganja u imovinu koja nije svojina Društva (2023. godina)	-	-	308.031	-	(83.052)	308.031
Uknljicanje po odluci	-	1.650.481	1.574.989	-	(3.225.470)	-
Iskoristenje avansa	-	29.166.721	664.083.670	66.783	7.644.679	710.357.140
Prenos sa sredstava u pripremi	9.395.287	-	-	-	8.107.846	8.107.846
<i>Stanje na dan 31.12.2023. godine</i>	6.447.525	29.215.642	666.925.989	66.783	-	(2.947.762)
Nabavka	(2.947.762)	-	-	-	-	308.031
Preknljicanje u vanbilansnu evidenciju	-	-	-	-	-	(9.961)
Povećanje	-	-	-	-	-	(790.775)
Prenos na zalihe	-	-	-	-	-	733.488
Ulazne avansne fakture	-	-	-	-	-	277.112
Kredit	-	-	-	-	-	(79.314)
Povećanje avansa	-	-	-	-	-	3.590
Iskoristenje avansa	-	-	-	-	-	(2.585.364)
Donos sa zaliha	-	49.921	2.534.288	-	-	(1.155)
Aktiviranje	-	-	-	-	-	715.858.240
<i>Stanje na dan 31.12.2024. godine</i>	6.447.525	29.215.642	666.925.989	66.783	13.301.301	-
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I						
<i>Stanje na dan 31.12.2022./01.01.2023. godine</i>	-	811.453.355	775.712.234	-	656.463	1.587.822.052
Amortizacija	-	453.694	19.725.526	-	-	20.179.220
Preknljicanje u vanbilansnu evidenciju	-	(780.838.160)	-	-	-	(780.838.160)
Efekti procjene imovine	-	(1.906.696)	(330.439.580)	-	962.344	(331.385.932)
Isknjicanje naknadnih ulaganja u imovinu koja nije svojina Društva (2022. godina)	-	(1.591.325)	-	-	-	(1.591.325)
Isknjicanje amortizacije za 2022. godinu	-	(10.718.980)	(6.452.635)	-	-	(17.171.615)
Amortizacija za 2022. godinu	-	451.196	20.111.205	-	-	20.562.401

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Višak po popisu	-	305.093	-	-	-	305.093
Korekcije	-	2.543	-	-	-	2.543
Uknjiženje u 2022. godini po odluci	-	-	308.031	-	-	308.031
Stanje na dan 31.12.2023/01.01.2024. godine	-	17.608.720	478.964.781	-	1.618.807	498.192.308
Amortizacija	-	483.476	19.233.574	-	74.405	19.791.455
Povećanje	-	-	308.031	-	-	(2.090.402)
Naknadna ulaganja	-	-	(2.090.402)	-	-	(1.153)
Ostalo	-	-	(1.153)	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2024.	-	18.092.196	496.414.831	-	1.693.212	516.200.239
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	9.395.287	11.558.001	185.118.889	66.783	6.025.872	212.164.832
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2024. godine	6.447.525	11.124.446	170.511.158	66.783	11.608.089	199.758.001

U toku 2024. godine izvršeno je ulaganje u kanalizacionu mrežu – priključak stanica Vrbanja u iznosu od 49.920 KM.

U nabavku opreme u 2024. godini uloženo je 2.085.355 KM.

Pored novih nabavki u 2024. godini vršeno je ulaganje na slijedećim osnovnim sredstvima: Rekonstrukcija i digitalizacija kolske vage u iznosu od 296.337 KM i

rekonstrukcija i digitalizacija kolske vage u iznosu 152.597 KM.

Pravilnikom 241 o održavanju željezničkih vozila u Republici Srpskoj propisani su ciklusi i rokovi njihovog redovnog održavanja. Nakon isteka roka važenja redovne opravke, željeznička vozila se više ne mogu koristiti za prevoz sve dok se na istima ne izvrši nova redovna opravka. Izvršenjem redovne opravke, odnosno investicionim ulaganjem u navedena osnovna sredstva se produžava vijek korišćenja istih.

U 2024. godini izvršeno je ulaganje u vlastitoj režiji na tim sredstvima uz smanjenje ispravke vrijednosti:

- Lokomotive 243.727 KM
- Putnička kola 364.625 KM
- Teretna kola 1.482.049 KM.

U okviru ulaganja na teretnim kolima, izvršeno je i ulaganje na kola broj Eas-z 44 595 0203-0 za koja procjenitelj u procjeni, koja je uknjižena 2023. godine, nije dao vrijednost. Prije procjene, vrijednost tih kola bila je 308.031 KM nabavne vrijednosti i isto toliko ispravke vrijednosti i ista je ponovo uknjižena u 2024. godini.

Producenje vijeka korišćenja tih kola je knjiženo umanjenjem ispravke vrijednosti za iznos 15.328 KM.

Na osnovnim sredstvima u pripremi iskazana su i ulaganja na adaptaciju tuđih građevinskih objekata – Upravna zgrada Doboj u iznosu od 1.595.277 KM, koja je uknjiženjem procjene preknjižena u vanbilansnu evidenciju, jer nije svojina Društva. Nakon završenog ulaganja ista će se prenijeti na konto 0241 – Ulaganja na adaptaciju tuđih građevinskih objekata.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

19. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Materijal za izradu učinaka u skladištu	14.909.681	14.272.523
Rezervni dijelovi u skladištu	23.256.335	21.811.515
Alat, inventar i HTZ oprema u skladištu	1.325.154	1.219.875
Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi	2.988.377	2.808.303
Materijal na obradi i doradi	83.511	178.038
<i>Isprawka vrijednosti zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara, HTZ opreme</i>	(6.560.792)	(6.581.874)
Roba u skladištu	2.105	3.676
Dati avansi za zalihe i usluge	4.333.379	2.841.080
<i>Isprawka vrijednosti datih avansa</i>	(2.804.647)	(2.804.647)
<i>Ukupan efekat procjene:</i>	-	-
Ukupno zalihe i dati avansi:	37.533.103	33.748.489

Zalihe materijala i dati avansi na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od 37.533.103 KM (na dan 31. decembra 2023. godine 33.748.489 KM). Povećanje vrijednosti zaliha najvećim dijelom se odnosi na nabavku rezervnih dijelova u skladištima u iznosu od 1.444.820 KM.

Struktura datih avansa	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Avansi dobavljačima iz Republike Srpske	562.857	26.833
Avansi dobavljačima iz Federacije BiH	960.950	-
Avansi dobavljačima u inostranstvu	2.809.572	2.814.247
<i>Isprawka vrijednosti datih avansa</i>	(2.804.647)	(2.804.647)
Ukupno zalihe i dati avansi:	1.528.732	36.433

Dati avansi na dan 31. decembra 2024. godine iskazani su u iznosu od 1.528.732 KM i veći su za iznos od 1.492.299 KM u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije povećanje u RS odnosi se na plaćene usluge prema pravnim licima „Sector security doo“ u iznosu od 233.916 KM, „Net solutions“ u iznosu od 233.748 KM i „Informatika intl doo“ u iznosu od 34.035 KM. U Federaciji BiH na „AC Grand auto“ u iznosu od 960.950 KM. Dati avansi za zalihe najvećim dijelom se odnose na dati avans iz 2007. godine u iznosu od 2.804.647 KM Češkoj firmi „On Track“, prema Ugovoru od 13.04.2006. godine koji je raskinut 25.02.2011. godine. Pokrenut je postupak arbitraže pred Arbitražnim sudom u Pragu sa zahtjevom za povrat avansa, naknadu troškova po ugovoru i povrat imovine Željeznica RS AD Doboј. U junu 2012. godine proglašen je bankrot kompanije, a sud u Ostravi je pokrenuo stečajni postupak. Željeznice RS su predale zahtjev za povrat finansijskih sredstava i imovine. Carinska kancelarija u Olomoucu je odlukom od 09.09.2013. godine, lokomotivu 441-105 preuzeila kao zalog za neizmirenje carinskog duga kompanije „On Track“. Isti carinski organ je odlukom br.27400/2013-580000-11 od dana 24.05.2013. godine odlučio o prodaji električne lokomotive 441-105 zbog namirenja carinskog duga.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Pošto su Željeznice Republike Srpske dana 19.10.2016. godine uplatile iznos od 66.482 evra na ime carinskog duga i 334 evra za nastale kursne razlike, carinski organ za region Olomouca je 20.10.2016. godine donio odluku o poništenju održavanja licitacije. U 2018. godini Arbitražni sud iz Praga je zbog obustavljanja postupka izvršio povrat sredstava na račun Željeznica Republike Srpske u iznosu od 126.014 KM po osnovu uplaćene takse za arbitražni postupak i administrativnog paušala.

Dana 12.09.2018. godine sa PPD Transport, Zagreb zaključen je Ugovor o prevozu lokomotive 441-105 (broj protokola Društva 18632/18 od 13.09.2018. godine), na realaciji Olomuc-Zagreb Borongaj-Volinja.

Na osnovu pismenog dogovora o primopredaji lokomotive serije 441-105 između predstavnika Poslova operacija Društva i prevoznika PPD Transport, Zagreb, dana 28.09.2018. godine u stanici Volinja (Hrvatska) izvršen je pregled lokomotive i konstatovano da prevoznik PPD Zagreb nema tehničku dokumentaciju o priјemu lokomotive 441-105 od institucija Češke Republike, da je lokomotiva devastirana sa isječenim svim visokonaponskim i niskonaponskim kablovima, sa oštećenim glavnim transformatorom. Zapisnik o činjeničnom stanju nisu željeli potpisati predstavnici PPD Zagreb iz razloga što ni od koga nisu dobili nikakvu tehničku dokumentaciju za lokomotivu, te zbog svega prethodno navedenog nije došlo do primopredaje.

20.Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Kupci iz Republike Srpske	2.194.109	2.264.262
Kupci iz Federacije Bosne i Hercegovine	6.326.882	9.986.140
Kupci iz Brčko Distrikta BiH	107.887	73.765
Kupci iz inostranstva	1.001.952	1.006.356
Ispравka vrijednosti potraživanja od kupaca iz RS	(2.164.470)	(2.168.251)
Ispравка vrijednosti potraživanja od kupaca iz RS-kreditni gubici	(99)	(10)
Ispравка vrijednosti potraživanja od kupaca Federacije BiH	(332.830)	(326.577)
Ispравка vrijednosti potraživanja od kupaca iz Brčko Distrikta BiH-kreditni gubici	(29.529)	(29.529)
Ispравка vrijednosti potraživanja od kupaca iz Brčko Distrikta BiH	(142)	(95)
Ispравка vrijednosti potraživanja od kupaca iz inostranstva	(750.474)	(750.508)
Ispравка vrijednosti potraživanja od kupaca iz inostranstva-kreditni gubici	(5.988)	-
Potraživanja za kamatu od finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	35	1.509
Potraživanja od državnih organa i organizacija	2.974.996	5.157.042
Potraživanja od zaposlenih	26.636	27.282
Potraživanja za zateznu kamatu	260.357	271.288
Ostala kratkoročna potraživanja	5.950	21.911
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	-	7.500.000

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Kratkoročna potraživanja	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Ukupno kratkoročna potraživanja:	9.623.272	23.034.586

Kratkoročna potraživanja na dan 31.decembra 2024. godine iznose 9.623.272 KM i manja su za iznos od 13.411.314 KM u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije smanjenje u iznosu od 7.500.000 KM odnosi se na ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti.

Potraživanja od državnih organa i organizacija iskazana u iznosu od 2.974.996 KM najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu subvencije Vlade Republike Srpske (granta) za finansiranje željezničke infrastrukture i sufinansiranje putničkog saobraćaja u iznosu od 2.800.000 KM. Navedeni iznos odnosi se na potraživanje po osnovu subvencija Vlade Republike Srpske na datum bilansiranja i manji je za 2.182.046 KM za isti period prethodne godine.

Potraživanja od kupaca iz Republike Srpske iznose 2.194.109 KM i smanjena su za 70.153 KM u odnosu na isti period prethodne godine.

Potraživanja od kupaca iz Federacije BiH iznose 6.326.882 KM smanjena su za 3.659.258 KM u odnosu na isti period prethodne godine.

Potraživanje od kupaca iz Brčkog Distrikta iznose 107.887 KM i povećani su za 34.122 KM u odnosu na isti period prethodne godine.

Isknjiženje zastarjelih potraživanja od kupaca iz RS	Vrijednost u KM
Perduv David	8
Goran Marijanović	51
Gnjatić Prijedor	124
Polis Prijedor	593
Ukupno	776

Isknjiženje zastarjelih potraživanja od kupaca iz FBiH	Vrijednost u KM
Rail Cargo Logistics BiH	532
Arcelor Mital Zenica	2.748
Ukupno	3.280

Isknjiženje zastarjelih potraživanja od kupaca iz inostranstva	Vrijednost u KM
Montenegro a.d. Podgorica	34
Ukupno	34

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Najznačajnija potraživanja od kupaca u zemlji predstavljena su u sljedećoj tabeli:

Naziv	31.12.2024. u KM
Arcelor Mittal d.o.o. Zenica	3.894.613
JP Željeznice Federacije BiH Sarajevo	2.050.255
Cargo Logistic d.o.o. Doboj	18.614
Alumina d.o.o.	110.614

Pregled potraživanja od kupaca iz inostranstva sa najznačajnjim saldom dat je u sljedećoj tabeli:

Naziv	31.12.2024. u KM
Srbija Kargo a.d. Beograd	189.670
HŽ Cargo d.o.o. Zagreb	31.012
Enna transport d.o.o.	14.478
Transagent Ril d.o.o.	7.023

21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	822.910	6.544.359
Poslovni račun - strana valuta	71.407	237.548
Blagajna domaća valuta	24.569	22.791
Blagajna strana valuta	2	2
Ostala novčana sredstva	3.720	3.720
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	922.608	6.808.420

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.decembra 2024. godine iskazani su u iznosu od 922.608 KM i manji su odnosu na prethodnu godinu za iznos od 5.885.812 KM.

22. Porez na dodatu vrijednost

Iznos od 671.166 KM odnosi se na porez na dodatu vrijednost obračunat po osnovu ulaznih faktura, a koje su dostavljenje nakon PDV prijave za decembar 2024. godine. Najznačajniji iznos ulaznog PDV-a odnosi se na ulazne fakture u zemlji u iznosu od 157.232 KM, a koje će biti iskorištene za odbitni PDV u narednom mjesecu, kao i iznos poreskog kredita koji se koristi za izmirenje obaveza u narednom periodu u iznosu od 491.117 KM.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

23. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Obračunati prihodi po osnovu RIV-a i RIC-a	69.655	148.208
Obračunati prihodi tekućeg perioda po osnovu vuče vozova	-	-
Rezervisanja-sudski sporovi	166.249	166.249
AVR – po avansnim fakturama	6.627	836
Obračun putničkog saobraćaja – gotovina	-	1.301
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	300	300
Neiskorištena sredstva po kreditu EIB-2	1.607.458	-
Ukupno kratkoročna razgraničenja:	1.850.289	316.894

Obračunati prihodi po osnovu RIV-a u iznosu od 69.655 KM obuhvataju procjenu prihoda RIV-a od stranih željezničkih uprava (SŽU) i Željeznica Federacije BiH za period X - XII mjesec 2024 .godine, jer se fakturisanje vrši tek nakon usaglašavanja sa stranim željezničkim upravama i manji su za 78.553 KM. Rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 166.249 KM su uknjižena na osnovu procjena Sektora za pravne poslove i odnose se na rezervisane prihode po osnovu tužbi Željeznica Republike Srpske za izgubljenu dobit po osnovu bespravnog korištenja zemljišta od strane trećih lica.

24. Kapital

Kapital	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Osnovni kapital	334.102.579	50.000
Revalorizacione rezerve	161.416.095	164.363.680
Gubitak ranijih godina	(277.678.792)	(237.001.810)
Gubitak tekuće godine	(34.284.700)	(40.676.806)
Ukupno kapital:	183.555.182	(113.264.936)

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2024. godine iznosi 334.102.579 KM. Sastoji se od Akcijskog fonda RS u iznosu od 31.960 KM, Penzijskog fonda (PREF) u iznosu od 5.000 KM, Fonda za restituciju RS 2.500 KM, mali akcionari 10.496 KM i Vlada Republike Srpske sa učešćem 99,985% ili u iznosu od 334.052.620 KM. Akcije Društva kotiraju na Banjalučkoj berzi HOV pod oznakom ZERS-R-A, nominalne vrijednosti 1 KM po akciji.

Akcionari Društva su dati u narednoj tabeli:

Osnovni kapital	Broj akcija na dan 31.12.2024
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	31.961
Penzijski rezervni fond Banja Luka	5.000
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	2.500
Ostali akcionari	10.498
Vlada Republike Srpske	334.052.620
Ukupno osnovni kapital:	334.102.579

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Revalorizacione rezerve	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava	154.969.400	154.969.400
Revalorizacione rezerve po osnovu preračuna finansijskih izvještaja	-	-
Revalorizacione rezerve - procjena zemljišta	6.446.695	9.394.280
Neidentifikovane revalorizacione rezerve	-	-
Ostale revalorizacione rezerve	-	-
Ukupno revalorizacione rezerve:	161.416.095	164.363.680

Na osnovu procjene koju je izvršio Ekonomski institut sa stanjem na dan 31.12.2021.godine sredstvima su dodjeljene nove revalorizacione rezerve, a na osnovu prijedloga konsultanta izvršeno je isknjiženje postojećih i analitički su uknjižene nove revalorizacione rezerve po sredstvima, a iste se ukidaju prilikom isknjižavanja osnovnih sredstava.

25.Dugoročna rezervisanja

Na dan 31. decembar 2024. godine, Željeznice Republike Srpske su formirale rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu negativnog ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Željeznice Republike Srpske i razgraničene prihode od primljenih donacija kako slijedi:

Dugoročna rezervisanja	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	1.822.571	1.789.395
Ostala dugoročna rezervisanja	41.202.441	39.601.559
Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi i razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija	2.024.025	2.508.471
Ukupno dugoročna rezervisanja:	45.049.037	43.899.425

Rezervisanja za otpremnine u iznosu od 1.822.571 KM formirana su na bazi izvještaja nezavisnog aktuara na dan 31.decembra 2024. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima prilikom odlaska u penziju.

Rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije u iznosu od 45.049.037 KM su manji za iznos amortizacije doniranih sredstava. Ostala dugoročna rezervisanja na dan 31.decembra 2024. godine u iznosu od 41.202.441 KM čine rezervisanja za vjerovatne troškove sudskih sporova koji se vode protiv Društva u iznosu od 670.576 KM i rezervisanja prema Vladi RS za redovne i zatezne kamate po ino kreditima u iznosu od 40.330.264 KM.

26.Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Dugoročni krediti u inostranstvu	12.435.473	67.992.261
Tekuće dosjeće dugoročnih kredita u inostranstvu	(666.649)	(6.711.477)
Ukupno dugoročni krediti:	11.768.824	61.280.784

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Dugoročni krediti u inostranstvu	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Dugoročni kredit EIB 2 – kredit broj 23376	-	39.516.287
Dugoročni robni kredit Portugal	-	-
Dugoročni robni kredit Poljska	-	15.624.002
Dugoročni robni kredit Vlada Srbije	-	8.064.540
Iskorištena sredstva iz kredita Svjetske banke-Vlada RS	11.768.824	4.787.431
	11.768.824	67.992.260
Tekuće dospijeće		
Dugoročni kredit EIB 2 – kredit broj 23376	-	(3.495.258)
Dugoročni robni kredit Portugal	-	-
Dugoročni robni kredit Poljska	-	(2.173.106)
Dugoročni robni kredit Vlada Srbije	-	(1.043.112)
Ukupno tekuće dospijeće ino kredita	-	(6.711.476)
Ukupno dugoročni krediti u inostranstvu:	11.768.824	61.280.784

Krediti odobreni od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) London i Evropske investicione banke (EIB) Luksemburg, potpisani tokom 2001. i 2005. godine, su u maksimalnom iznosu od 217.000.000 evra. Navedeni iznos se dijeli u odnosu 40% i 60% na Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj i JP Željeznice FBiH.

Krediti su odobreni s namjenom obnove i rekonstrukcije Željeznica Republike Srpske a.d. Doboj. Navedene obaveze po kreditima osigurane su garancijama Vlade RS, odnosno po kreditima od EIB-a i EBRD-a osiguranje uredne otplate predstavlja sva imovina koja se obnovi iz sredstava navedenih kredita. Povučena sredstva od kredita su iskorištena za izradu projektne dokumentacije, rekonstrukciju i obnovu opreme i infrastrukture, te modernizaciju vozognog parka.

Kredit Svjetske banke u iznosu od 8.500.000 evra je namijenjen za plaćanje druge i treće komponente po Projektu restrukturiranja Željeznica Republike Srpske broj: IBRD 8808-BA (otpremnine, konsultanti, bankarske provizije i dr.) saglasno Ugovoru o prenosu sredstava zajma po Projektu zaključenom 30.08.2018. godine između Vlade Republike Srpske – Ministarstva finansija, Ministarstva saobraćaja i veza i Željeznica Republike Srpske. Rok otplate zajma je 32 godine. Iznos od 11.768.824 KM predstavlja iskorištena sredstva po ovom osnovu. Naime, Vlada RS je sklopila ugovor o kreditnom zaduženju sa Svjetskom bankom, namijenjenim za restrukturiranje Željeznica RS, gdje su od ukupnog iznosa kredita Svjetske banke 51.300.000 evra, Željeznice RS dužnik za 8.500.000 evra.

Sa Republikom Poljskom je 9. novembra 2010. godine zaključen ugovor o dugoročnom kreditu za nabavku teretnih vagona, transportnih sredstava i opreme za radionice za održavanje željezničkih vozila u iznosu od 19.999.651 evra. Rok dospijeća je do 2032. godine.

Kredit Republike Srbije odobren je 2013. godine u iznosu 15.643.453 KM na rok od 15 godina s namjenom nabavke novih i podizanja nivoa tehničke ispravnosti postojećih voznih sredstava.

Pomenuti krediti, osim kredita Svjetske banke, 11.09.2024. godine su konvertovani u kapital Društva po osnovu rješenja Centralnog registra HOV br.01-15038/2 od 11.09.2024. godine.

27. Razgraničeni prihodi i primljene donacije

Razgraničeni prihodi i primljene donacije	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Razgraničeni prihodi - po osnovu poslov. prihoda – stanovi	-	-
Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija - Tatravagonka Subotica ugovor br. 3896/14	16.548	21.093
Dugoročna rezervisanja donatorska sredstva EU grant EIB - IPA 2009	1.797.119	2.186.313
Probnica - uređaj za ispitivanje kočnica Goša	33.994	43.233
Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija - Eko-Euro tim Banja Luka - osnovna sredstva i inventar	63.042	102.903
Razgraničeni prihodi po osnovu primljene donacije-sušilica SK Tradeing d.o.o. Sarajevo	10.954	13.654
Razgraničeni prihodi po osnovu primljene donacije-Vlada RS željeznička stanica Banja Luka	-	-
Donacija Vlade pruga Dobrun – Višegrad	-	-
Donacija - Alpro Zagreb - osiguranje ŽSP Tarevci	3.789	5.028
Donacija -Telecor – Zagreb	-	-
Donacija - Signaling Beograd	2.274	2.713
Razgraničeni prihodi - donacija PROJEKT BIRO	1.755	1.755
Donacija AZD Praha	11.674	27.695
Donacija Putni prelaz Ljeb	79.942	101.150
Donacija Alpro-Autostop	2.934	2.934
Ukupno razgraničeni prihodi i primljene donacije	2.024.025	2.508.471

Razgraničeni prihodi na dan 31. decembra 2024. godine iznose 2.024.025 KM (na dan 31.decembra.2023. godine iznose 2.508.471 KM) i manji su za 484.447 KM. Najznačajnije smanjenje odnosi se na amortizaciju na donaciju EU grant IEB, IPA fond 2009 u iznosu od 389.194 KM.

28. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine u inostranstvu	666.649	6.711.477
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	5.975	269.240.293
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	672.624	275.951.770

Tekuća dospijeća	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Dugoročni robni kredit Portugal	-	-
Dugoročni robni kredit Poljska	-	2.173.106
Dugoročni kredit EIB 2-kredit broj 23376	-	3.495.260
Dugočrni robni kredit Vlada Srbije	-	1.043.111
Dugoročni kredit Svjetska banka	666.649	-
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	666.649	6.711.477

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

Ostale kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Glavnica	-	159.394.515
Redovna kamata	-	19.598.232
Zatezna kamata	-	88.315.578
Provizija-EBRD-2	-	1.931.968
Komitent po kreditu Svjetske banke	5.975	-
Ukupno ostale kratkoročne finansijske obaveze:	5.975	269.240.293

Ostale kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2024. godine iznose 5.975 KM (na dan 31.decembra 2023. godine iznose 269.240.293 KM). Ostale kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2023. godine, su iskazane obaveze prema Vladi Republike Srpske u iznosu od 269.240.293 KM nastale po osnovu izmirenja dospjelih obaveza po kreditima Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Evropske investicione banke (EIB), Vlada Portugala, Srbije i Poljske, a koje je Vlada RS izmirila u ime Željeznice Republike Srpske.

U navedeni iznos pored glavnog duga prema Vladi RS uključena je redovna i zakonska zatezna kamata obračunata od Vlade RS sa 07.09.2020. godine i komisiona provizija po kreditu Svjetske banke.

Nakon završene konverzije duga u kapital, na dan 31. decembra 2024. godine, ostale kratkoročne finansijske obaveze iznose 5.975 KM i odnose se na obaveze prema Vladi RS na ime komitenta po kreditu Svjetske banke.

29. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	162.533	209.052
Dobavljači iz Republike Srpske	1.649.349	2.144.860
Dobavljači iz Federacije BiH	2.247.305	1.583.528
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	3.514	3.548
Dobavljači iz inostranstva	812.510	145.165
Ostale obaveze iz poslovanja	506	-
Ukupno obaveze iz poslovanja:	4.875.717	4.086.153

Pregled najznačajnijih obaveza prema dobavljačima u zemlji:

Obaveze iz poslovanja	31.12.2024. u KM
JP ŽFBH Sarajevo	2.005.580
Bato Petrol	266.609
Simpro d.o.o. Doboј	517.789
MH „Elektroprivreda RS“ a.d. Trebinje	307.758

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Pregled najznačajnijih obaveza prema ino-dobavljačima:

Obaveze iz poslovanja	31.12.2024. u KM
„ILV PU“ D.O.O. BEOGRAD	629.045
HŽ CARGO D.O.O. ZAGREB	120.518
DRVOTEX D.O.O. UŽICE	19.949
DURO ĐAKOVIĆ – SLAVONSKI BROD	14.523

30. Obaveze za plate i naknade plata

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Obaveze za neto plate, naknade plata i druga primanja	2.390.200	2.264.530
Obaveze za poreze na plate, naknade plata i druga primanja	148.004	135.834
Obaveze za doprinose na plate, naknade plata i druga primanja	1.124.964	1.086.861
Obaveze koje se refundiraju	967	1.947
Ukupno obaveze za plate i naknade plata:	3.664.135	3.489.172

Obaveze za plate i naknade plata na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od 3.664.135 KM (na dan 31.decembra 2023. godine u iznosu 3.489.172 KM) odnose se na neisplaćenu neto platu, topli obrok i regres za mjesec decembar 2024. godine, te obračunate poreze i doprinose na iste.

31. Vanbilansna evidencija

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike- Službeni glasnik RS broj 59/22), Društvo je u svojim finansijskim izvještajima iskazalo vanbilansnu aktivi i pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva već privremeno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izvještaja.

Vanbilansna evidencija	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Kredit EBRD (odobrena, povučena i neiskorištena sredstva)	21	21
Kredit SB- Vlada RS 16.624.555 (nepovučena sredstva)	-	11.599.599
Primljene garancije	1.172.849	1.655.075
Ostala aktiva - materijal SFOR-a	17.275	17.291
Stanovi i stambene zgrade – neotkupljeni	2.703.341	2.703.341
Ostala aktiva - aktiva materijal SFOR	3.314	3.314
Imovina koja nije svojina ŽRS po procjeni 2021. godine- sadašnja vrijednost	806.826.902	803.879.141
Ukupno vanbilansna evidencija:	810.723.702	819.857.782

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2024. godine

Vanbilansnu evidenciju na dan 31.decembra 2024. godine iznosi 810.723.702 KM (na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 819.857.782 KM) manja je za 9.134.080 KM. Najznačajnije smanjenje se odnosi na kredit Svjetske banke (isti u potpunosti povučen sa 31.12.2024. godine) i preknjiženje zemljišta koje nije u svojini Željeznica Republike Srpske a.d. Doboju u iznosu od 2.947.761 KM i isto je prešlo na Republiku Srpsku.

Vrijednost primljenih garancija iznosi 1.172.849 KM i manje su za 482.226 KM za isti period prethodne godine.

Na stanju kredita EBRD je kao neiskorišten ostao iznos od 21 KM.

Stanovi i stambene zgrade u iznosu od 2.703.341 KM predstavljaju neotkupljene stanove.

32.Transakcije sa povezanim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima.

U toku 2024. i 2023. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim licima:

Bilans uspjeha	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		
Troškovi bruto zarada i naknada Uprave	169.894	169.327
Troškovi bruto naknada Nadzornog odbora	49.975	48.019
Troškovi bruto naknada Odbora za reviziju i Internog revizora	43.978	43.978
Ukupno:	263.847	261.324

33.Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Upravljanje rizicima je umjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srpskoj.

Tržišni rizik

- Rizik od promjene kursa stranih valuta

Iako dio svojih transakcija Društvo obavlja u stranim valutama menadžment Društva smatra da Društvo nije značajno izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer uglavnom obavljaju svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti (konvertibilna marka), kao i u EUR za koji je Konvertibilna marka vezana fiksnim valutnim kursom (1 EUR=1,95583 Konvertibilne marke).

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine

b) Rizik od promjene kursa kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na finansijski položaj i tokove gotovine. S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihodi Društva su u značajnijom mjeri nezavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa.

Rizik Društva od promjena kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od dobavljača. Krediti primljeni po promjenljivim kamatnim stopama izlažu Društvo riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa.

Tokom 2024. godine, najveći dio obaveza po kreditima bio je sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za EURIBOR.

Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem, da koliko je to moguće, osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku dospijeća.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorene obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja. Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca.

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo задржи sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi sačuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove.

Društvo prati kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2024. u KM	31.12.2023. u KM
		<i>Korigovano</i>
Ukupna zaduženost	12.441.448	337.232.554
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(922.608)	(6.808.420)
Neto zaduženost	11.518.840	330.424.134
Kapital	183.555.182	(113.264.936)
Ukupan kapital	195.074.022	217.159.198
Pokazatelj zaduženosti	5,90%	152,15%

34. Potencijalne obaveze

Društvo je objelodanilo da se na dan 31.12.2024. godine Društvo javlja kao tužena strana u 116 sudskih sporova od kojih je 90 radnih sporova, 6 stambenih sporova i 20 ostalih sporova. Ukupna vrijednost spora 3.025.474 KM.

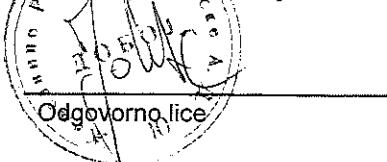
Društvo se javlja kao tužilac u 153 sudska spora, vrijednosti 2.596.662 KM.

35. Događaji nakon datuma izvještavanja

Dopisom broj: II-4.2.3.17589/24 od 07.10.2024. godine, upućen je zahtjev Ministarstvu finansija za otpis kamata nastalih poslije 07.09.2020. godine, po kreditima koji su bili predmet konverzije. U odgovoru broj: 06.09./481-449-1/25 od 13.02.2025. godine (nap broj protokola II-4 17589-5/24 od 21.02.2024. godine), Ministarstvo finansija se poziva na Zaključak Vlade RS broj: 04/1-012-2-416/25 od 06.02.2025. godine, kojim se daje saglasnost za isknjižavanje obračunate zatezne kamate za period od 08.09.2020. godine do 31.12.2023. godine, u ukupnom iznosu od 35.294.839 KM, po kreditima koji su bili predmet restrukturiranja. Obzirom da je odgovor Ministarstva finansija došao poslije završenih knjiženja i da IOS sa Ministarstvom finansija nije usaglašen, isknjižavanje navedenih kamata, kao i sve razlike koje se ustanove nakon usaglašavanja će se knjižiti preko rezultata prethodne godine i iskazati u pretkoloni prvog kvartalnog izvještaja za 2025. godinu.

36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, utvrđena su materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze. Neusaglašena potraživanja od kupaca u zemlji na dan 31. decembra 2024. godine iznose 72.040 KM. Na dan 31. decembra 2024. godine, usaglašene su obaveze prema dobavljačima u zemlji u ukupnom iznosu od 2.822.682 KM, odnosno 73%. Neusaglašene su obaveze prema dobavljačima u zemlji u ukupnom iznosu od 1.030.088 KM, odnosno 27%.

Odgovorno lice